

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris
Angelici Ordinis Prædicatorum**

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum Episcopus possit habere proprium? 6

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

Ad terrum dicendum, quod ille qui ad episcopatum assumitur, assumit statum perfectionis secundum aliquod perfectionis genus; à quo si impediatur, ad aliud genus perfectionis non tenetur, ut scilicet necesse sit eum ad statum religionis transire. Imminet tamen sibi necessitas, ut animum retineat intendendi proximorum saluti, si opportunitas adsit, & necessitas requirat.

ARTIC. VI.

Vtrum licet episcopo aliquid proprium habere?

Ad sextum sic proceditur. Videtur, quod Episcopo non licet aliquid proprium possidere. Dominus enim dicit Matthæi decimonono, Si vis perfectus esse, vade, & vende omnia qua habes, & da pauperibus, & veni, & sequere me. Ex quo videtur, quod voluntaria paupertas ad perfectionem requiratur. Sed Episcopi assumuntur ad statum perfectionis. Ergo videtur, quod non licet eis proprium possidere.

¶ 2 Præterea, Episcopi in Ecclesia tenent locum Apostolorum, ut dicit glossa*, Lucae decimo. Sed Apostolis Dominus præcepit, ut nihil proprium possiderent, secundum illud Matthæi 10. Nolite possidere aurum, neque argentum, neque pecuniam in zonis vestris. Vnde & Petrus pro se & pro alijs Apostolis dicit, Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te; Matth. 19. Ergo videtur, quod Episcopi teneantur ad huiusmodi mandati obseruantiam, ut nihil proprium possideant.

¶ 3 Præterea, Hieronymus dicit ad Nepotianum*, Cleros Græcè, Latine fors appellatur, propter quod clerici dicuntur, quia de sorte Domini sunt, vel quia ipse Dominus fors, id est, pars clericorum est. Qui autem Dominum possidet, nihil extra Deum habere potest. Si autem aurum, si argentum, si possessiones, si variam supellecilem habet, cum istis partibus non dignatur Dominus fieri pars eius. Ergo videatur, quod non solum Episcopi, sed etiam clerici debeant proprio carere.

SI 2 SED

881

inf. q. 186
a. 3. ad 5
& opus.
18. c. 17.
& 18.

cit gl Be-
da, c. 10.
in Lu x,
non longe
a pri. s. 2

tom. i. Es-
terius
12. q. 1. c.
clericus.

I2. q. 1. c.
Epiſ. op. i. SED contra eſt, quod dicitur 12. q. 1. * Episcopus de rebus proprijs, vel acquisitis, vel quicquid de proprio habet, hæredibus suis derelinquit.

RE S P O N D E O dicendum, quod ad ea quæ sunt supererogationis, nullus tenetur, niſi se specialiter ad illud voto aſtrinat. Vnde Augustin. * dicit in epiftola ad Paulinam & Armentarium, Quia iam voulisti, iam te obſtrinxisti, aliud tibi facere non licet. Primumq[ue] esſes voti reus, liberum fuit, quod esſes inferior. Maniſtum eſt autem quod viuere abſque proprio, ſupererogationis eſt. Non enim cadit ſub p[re]cepto, ſed ſub conſilio. Vnde Matthæi decimonono, cum dixiſet Dominus adolescenti, Si viſ ad vitam ingredi, ſervamata: poſtea ſuperaddendo ſubdidit, Si viſ perfeſtus eſſe; vade, & vende omnia quæ habes, & da pauperibus. Non autem Epifcopi in ſua ordinatione ad hoc ſe obligant, ut abſque proprio viuant, neque etiam viuere abſque proprio ex neceſſitate requirunt ad paſtorale officium, ad quod ſe obligant. Et ideo non tenentur Epifcopi ad hoc, quod fine proprio viuant.

q. 184. a. Ad primum ergo dicendum, quod ſicut ſupra habi-
tum eſt *, perfeſtio Christianæ vitæ non conſtitit ei-
ſentialiter in voluntaria paupertate: ſed voluntaria
paupertas instrumentaliter operatur ad perfeſionem
vitæ. Vnde non oportet, quod vbi maior paupertas eſt,
ibi ſit maior perfeſtio: quinimmo potest eſſe ſumma
perfeſtio cum magna opulentia. Nam Abraham, cui
dictum eſt Genes. decimoſeptimo, Ambula coram me,
& eſto perfeſtus, legitur fuſſe diues.

Ad ſecundum dicendum, quod verba illa Domini
poſſunt tripliciter intelligi. Vno modo, myſtice, nō
poſſideamus, neque aurum neque argentum; id eft, vt
prædicatores non innitantur principaliter ſapientie
10. 10. 9. & eloquentiae temporali, ut Hieronymus exponit;
* lib. 2. c. Alio modo, ſicut Auguſt., exponit in lib. de Conſen-
ſo à me, ſu Evangelistarum, ut intelligatur hoc Dominus
ſo. 4. non præcipiendo, ſed magis permittendo dixiſe. Pe-
nitentia

misiit enim eis, ut absque auro & argento & alijs sumptibus ad prædicandum irent, accepturi sumptus viræ ab his quibus prædicabunt. Vnde subdit, Dignus est enim operarius cibo suo. Ita tamen, quod si aliquis proprijs sumptibus vteretur in prædicatione Euangeli, ad supererogationem pertineret: sicut Paulus de seipso dicit primæ ad Corinthios nōho. Tertio modo, secundum quod Chrysostomus exponit †, vt intelligatur illa Dominum præcepisse discipulis, quantū ad illam missionem, qua mittebantur ad prædicandum Iudeis, vt per hoc excitarentur ad confidendum de virtute ipsius, qui eis absque sumptibus prouideret. Ex quo tamen non obligabantur ipsi vel successores eorum, vt absque proprijs sumptibus Euangelium prædicarent. Nam & de Paulo legitur secundæ ad Corinth. 11, quod ab alijs ecclesijs stipendium accipiebat ad prædicandum Corinthijs: & sic patet, quod aliquid possidebat ab alijs sibi missum. Scutum autem videatur dicere quod tot sancti Pontifices, sicut Athanasius, Ambrosius, & Augustinus, illa præcepta transgressi fuissent, si ad ea seruanda se crederent obligari.

Ad tertium dicendum, quod omnis pars est minor totius. Ille ergo cum Deo alias partes habet, culus studii diminutus circa ea quæ sunt Dei, dum intendit his quæ sunt mundi. Sic autem non debent, nec episcopi, nec clerici proprium possidere, vt dum curant propria, defectum faciant in his quæ pertinent ad cultum diuinum.

ARTIC. VII.

882

Vtrum Episcopi mortaliter peccent, si bona ecclæstica quæ procurant, pauperibus non largiantur? ar. 12.
Ad septimum sic proceditur. Videtur, quod episcopi mortaliter peccent, si bona ecclæstica quæ procurant, pauperibus non largiantur. Dicit enim Ambros. exponus illud Luc. 12. Hominis cuiusdam diuitis vberes fructus ager attulit. Proprium nemo eodem loco dicit quod è communi plus quam sufficiat sumptum, & nunc & violenter obtentum est. ¶ Et postea subdit, Neque dicto.

ſt 3 minus

in Hom.
super il-
lud pau-
li, Salu-
tate Pri-
scam &
Aquitâ,
ansie me.
Et habe-
tur im-
mediatè
post expo-
sitionem
epist. ad
Rom 5.4.